

Titel: Indlæg ved prof. Hjelmslev, [VEJLED] 138-0120

Citation: "Indlæg ved prof. Hjelmslev, [VEJLED] 138-0120", i *Louis Hjelmslev og hans kreds*, s. 1. Onlineudgave fra Louis Hjelmslev og hans kreds: https://tekster.kb.dk/catalog/lh-texts-kapsel_138-shoot-wacc-1992_0005_138_VEJLED_0120_p1_bP0_TB00003/facsimile.pdf (tilgået 12. august 2024)

Anvendt udgave: Louis Hjelmslev og hans kreds

Ophavsret: Materialet kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge det til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

Indlæg ved Prof. Hjelmslevs Vejledning i Sprogteori 1947-48
af Paul Diderichsen

1. Til Indledningen om simple Tegnstrukturer.

Det vil sikkert både være pædagogisk hensigtsmæssigt og
sagligt motiveret at begynde med en Drøftelse af Teoriens Kernespørgsmaal
spørgsmaal (System:Forløb; Udtryk : Indhold) i Tilknnytning til en
Analyse af simple Tegnstrukturer som de i Indledningen omtalte, og at
oprette de mere almene Erkendelsesteoretiske Spørgsmaal om Viden-
skab og Digtning, Empiri og egg Apriorisme, Induktion og Deduktion,
Eksistens og Essens (eller andre ontologiske Kategorier), ikke ind-
til det bliver nødvendigt at tage Stilling til dem ud fra den
internt semiologiske Problemstilling. Jeg skal derfor nøjes med at
udtale min Æ Glæde over den Modifikation af Opfattelsen OSS S. 10,
som Hj. har givet Udtryk for ved at sige, at der et skabende
(og for saa vidt digterisk) Moment i al Videnskab (som i al Erkendel-
se overhovedet), og at den afgørende Forskel paa Videnskab og Ikke-
videnskab (en Kategori, der formodentlig man omfatte mere end Digt-
ning), ligger i Anerkendelsen af "Empiriprincippet" (og altsaa ikke
eller Tilnærmelse til
i "gennemprøvningen af tæsen om et system bag forløbet"). Der bli-
ver herved en Mulighed for Nuancer og Grader i Steden for det ra-
dikale enten - eller, som vil være lidet adkvat ved en Bedømmelse
af de foreliggende Forsøg i humanistisk Videnskab.

System og Forløb. Det er evident, at alle tre Exx. viser en
Dobbelthed, som efter almindelig Sprogbrug leder sig betegne ved
Ordene Forløb og System. Vi opløser, at noget forløber, dvs. løber
bort, kommer til Stede og svinder. Naar Elementet B indtræder, er Ele-
mentet A forsvundet. ~~Elementet A forsvundet.~~ Og vi opløser de forløbende
Elementer som Medlemmer af Klasser; dette røde Lys, der faar Trafik-
ken til at standse, er et Individ af samme Klasse, som det forrige,
der havde samme Farve og samme Virkning. I Forløbet oplever vi
altsaa et enten (rødt) eller (gult); i Systemet en Enhed af baa-
(dette røde Lys) og (alle de foregaaende) (denne Formulering i
Modstning til OSS S. 33ix). En tredje Art af Forhold vilde vi have
hvis man indførte at bruge rødt og grønt paa een Gang i Sted-
for gult. Her vilde vi have baa- og paa en ny Maade, en Helhed eller